

Орієнтовний тематичний план УРОКІВ МИСТЕЦТВА У 10 (11) кл.

(до підручника Л.МАСОЛ МИСТЕЦТВО – К.: ВД «Освіта», 2018. - 224 С.)

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
ТЕМА 1. Мистецтво африканського культурного регіону			
	1.1. Африканська скульптура, маски Відмінності культур Північної і Тропічної Африки. Унікальність мистецтва стародавньої цивілізації Єгипту. Роль ісламу в культурі країн Північної Африки. Вплив релігійних вірувань (анімізм, тотемізм, фетишизм) на традиційне мистецтво етнічних племен Центральної Африки. Маска — «ключ» до душі африканців, її різновиди. Теракотові статуетки стародавньої культури Нок. Реалістичні голови з теракоти або бронзи з міста-держави Іфе. Жанровий діапазон і канони бронзової скульптури держави Бенін. Відлуння експресивних образів африканців у творчості митців європейського авангарду.	Завдання. Прослухайте і порівняйте гру різних виконавців на джембе. Спробуйте відтворити елементи поліритмії (робота в парах). Проведіть дискусію на тему: «Африканський танець — думки й почуття, виражені в русі». Подумайте, які танці можна застосовувати як релаксацію. Мистецький проект (тема за вибором): «Мистецтво Стародавнього Єгипту», «Мавританське мистецтво», «Сучасний живопис Африки». Практикум. <i>Варіант 1.</i> Підготуйте і проведіть у школі квест «Загадки мистецтва Африки». <i>Варіант 2.</i> Самостійно доберіть в інтернеті зразки африканських масок і виготовте їх для шкільного театралізованого шоу.	3
	1.2. Музично-танцювальна магія африканців Гілки африканської музичної культури: музика Північної Африки, де поєдналися традиції корінних народів континенту з досягненнями мусульманської культури та етнічна музика африканців, що живуть на південь від пустелі Сахара й зберегли архаїчні традиції. Музичні й інструментарій народів Африки: домінування ударних, зокрема різних за формами та розмірами барабанів. «Мова» там-тамів, гра на джембе. Популярність калімби, різновидів балафонів. Срунні (кора, лук, ефіопська ліра) та духові інструменти.	Завдання. Прослухайте і порівняйте гру різних виконавців на джембе. Спробуйте відтворити елементи поліритмії (робота в парах). Проведіть дискусію на тему: «Африканський танець — думки й почуття, виражені в русі», висловіть і поясніть власне ставлення мистецтва народів Африки. Подумайте, які танці можна застосовувати для релаксації. Практикум. <i>Варіант 1.</i> Спробуйте поімпровізувати під ритми барабана танці в африканському стилі, імітуючи, наприклад, стрімкий і переможний політ яструба (хлопці), ніжний трепет квідівчата) або інші природні явища.	3

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	Музика і танці в обрядах і ритуалах африканців, самовираження мовою рухів.	<i>Варіант 2.</i> Виконання приспіву пісні «Хафанана» Африка Сімона (карооке).	
	УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕМИ		3
ТЕМА 2. Мистецтво американського культурного регіону			
	2.1. Мистецтво доколумбової Америки: майя, ацтеки, інки Періодизація розвитку мистецтва Американського регіону. Мистецтво майя – «греків Нового Світу». Чичен-Іца – одне з нових семи чудес світу. Мистецтво ацтеків: архітектура столиці Теночтитлан, сакральна скульптура, календар. Мистецтво інків: кераміка, вироби із золота. Мачу Пікчу – „місто у небесах”. Музична культура корінних народів Америки.	Завдання. Знайдіть в Інтернеті й послухайте індіанську етнічну музику. Обміняйтеся своїми враженнями з однокласниками. Практикум. <i>Варіант 1.</i> Замалюйте конструкцію піраміди доколумбової Америки.. <i>Варіант 2.</i> Виготовте головний убір або прикрасу з розфарбованого пір'я для індіанського костюму.	3
	2.2. Архітектура, скульптура і живопис Латинської Америки Мистецтво Латинської Америки колоніального періоду: кафедральний собор в Мехіко, комплекс споруд церкви Бон-Жезус-ду-Конгоньяс. Театри у стилі класицизму: Колон у Буенос-Айресі (Аргентина), Амазонас у Манаусі (Бразилія). Кафедральний собор у стилі модернізму О. Німейєра. Статуя Христа Спасителя – символ Ріо-де-Жанейро і Бразилії. Мексиканська школа монументального живопису: Д. Рівера, Х. Ороско, Д. Сікейрос. Живопис Ф. Кало.	Завдання. Створіть карту або таблицю пам'яток культури та мистецтва Латинської Америки, які внесені до списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Практикум. Мистецький проект з презентацію (тема за вибором): „Сучасні оперні театри Латино-Американського культурного регіону”; „Нові сім чудес світу”, «Декоративне мистецтво народів Латинської Америки».	3
	2.3. Архітектура, скульптура і живопис Північної Америки Риси класицизму і неокласицизму в архітектурі Північної Америки. Капітолій у Вашингтоні. Архітектура в стилі ар-деко. Хмарочоси: Гарант-білдінг, Крайслер-білдінг, Емпайр-стейт-білдінг. Деконструктивізм споруди "Кристал" Королівського музею у Торонто. Статуя Свободи у США, скульптура Лео Мола. Вегревільська писанка (Канада). Живопис на американські сюжети В. Гомера, Е. Хоппера, Р. Кента, М. Кассет. Американські митці українського походження: Я. Гніздовський,	Завдання. Запропонуйте ідеї оригінальних графіті для прикрашання неестетичних об'єктів навколишнього середовища, наприклад старих бетонних парканів. Мистецький проект (тема за вибором): «Голлівуд – імперія кіно», «Дісней і Діснейленди». Практикум. Створіть кольоро-терапевтичну композицію в стилі абстрактного експресіонізму для підтримання позитивного настрою під час різних життєвих негараздів.	3

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	М. Дмитренко. Абстрактний експресіонізм Дж. Поллока, М. Ротко. Поп-арт Е. Ворхола, Дж. Кунса. Об'єкти стріт-арту і мистецтво графіті в Майамі.	Доберіть до неї арт-терапевтичну музику. Під час релаксації імпровізуйте відповідні хореографічні та пантомімічні етюди.	
	2.4. Латино-Американські танці переможно крокують світом Три коріння мистецтва латиноамериканських країн: індіанське; креольське (іспанського і португальського походження), африканське. Бразильська самба. Кубинська румба. Ча-ча-ча – грайливий танець кубинського походження. Аргентинське танго – танець-імпрровізація. П'ятірка танців латино-американської програми Міжнародних конкурсів бальних танців. Творчість аргентинського композитора А. П'яццолли. Міжнародний День танго 11 грудня.	Твори для сприймання: А. П'яццолла Танго "Oblivion" („Забуття”), „Лібертанго” у виконання автора на бандонеоні та в різних інтерпретаціях. https://www.youtube.com/watch?v=KFkaVhfTvWE Практикум. <i>Варіант 1.</i> Подивіться в інтернеті латиноамериканські танці з міжнародних конкурсів, порівняйте їх і оберіть той, який захочете самостійно опанувати. <i>Варіант 2.</i> Уявіть, що вас запросили на карнавал в Ріо, де змагаються школи самби з усієї Бразилії й інших країн; поекспериментуйте у виконанні характерних рухів самби.	3
	2.5. Музично-танцювальні ритми Америки Витоки джазу: спірічуелс, блюз, рег-тайм та ін. Виконавці: П.Робсон, “імператриця блюзів” Б. Сміт, «король труби” Л. Армстронг, піаніст і аранжувальник Д. Еллінгтон, Е. Фіцджеральд. С. Джоппін – автор регтаймів. Розмаїття стилів і жанрів джазу: диксиленд, бі-боп, хот- і кул-джаз, симфо-джаз тощо. Поєднання джазових інтонацій та академічної музики у творчості Дж. Гершвіна. Рок-музика. Е. Преслі – король рок-н-ролла. Арт-рок. Поп-музика: М. Джексон, Мадонна. Танці: степ, чарльстон, фокстрот, твіст, шейк, брейк тощо. Диско. Хіп-хоп.	Твори для сприймання: Оркестр Д. Еллінгтона. Дж. Гершвін “Рапсодія в блюзових тонах” для ф-но з оркестром, опера “Поргі та Бесс (фрагменти). Шлягери Е.Преслі, М. Джексона, Мадонни (за вибором). Мистецький проект (колективна робота). Розділіться на міні-групи й дослідіть різні стилі й напрями джазу, рок- і поп-музики в Америці, проведіть паралелі й аналогії з музичною культурою України. Практикум. Продемонструйте характерні елементи одного з популярних танців, батьківщина яких – Північна Америка.	3
	УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕМИ		3
ТЕМА 3. Мистецтво далекосхідного культурного регіону			
	3.1. Природа – міра всіх речей Вплив конфуціанства, даосизму, буддизму на мистецтво регіону. Архітектура країн Далекого Сходу: Велика китайська стіна, Храм Неба у Пекині, японський замок Химедзі. корейський	Завдання. Проведіть конкурс ікебани, завершіть його церемонією чаювання у східному стилі. Практикум (групова робота). Намалюйте на папері або тканині у вертикальному видовженому форматі	

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	королівський палац Кьонбоккун у Сеулі. Ультрасучасна архітектура. Китайський живопис – синтез зображення, поезії, каліграфії, друку (Ван Вей, Лі Сисюнь, Янь Лібень, Чжоу Фан, Ці Байші та ін.). Жанри: «гори і води», «квіти й птахи», “люди”, «тварини». Корейський живопис на шовку і папері (Чон Сон, Кім Хон До). Японське мистецтво гравюри: К. Утамаро, К. Хокусай. Японський сад, ікебана. «Корейський традиційний сад» у Києві. Декоративно-ужиткове мистецтво Далекого Сходу: вироби з порцеляни, дерева, кістки, тощо. Нецке.	серію композицій у жанрі «квіти і птахи». Оберіть єдиний для групи східний мотив (лотос, орхідея, бамбук, хризантема). Складіть з малюнків сувій або ширму (за вибором). Заздалегідь підготуйте конструкцію основи. Подаруйте кращу ширму інтернату для людей похилого віку.	
	3.2. Музика, танець, театр кіно: погляд крізь тисячоліття Пентатоніка – основа китайської музики. Розмаїття китайських музичних інструментів: струнні (цинь і піпа), духові (флейти, шен), ударні. Японські інструменти кото і сямісен. Пекінська опера: поєднання вокалу, діалогів, акробатик. Танцювальні традиції народів Далекого Сходу: танці дракона і лева, з барабанами, віялами, саблями, танець у масках. Театр далекосхідного регіону: драматичний, ляльковий, тіньовий. Японський театр Но: маска – головний засіб виразності; роль хору і оркестру; символіка жестів, рухів, декорацій. Японський театр Кабукі: амплуа і майстерність акторів, костюми й перуки.	Мистецький проект (тема за вибором): «Бойові мистецтва у кінематографі країн Далекого Сходу», «Аніме в сучасній Японії». Завдання. Самостійно проведіть дослідження музичного інструментарію далекосхідних країн, порівняйте з європейськими інструментами й укладіть порівняльну таблицю (за групами: струнні, духові, ударні). Практикум. <i>Варіант 1.</i> Проведіть експеримент: програвайте звукоряд “пентатоніка” (на чорних клавішах фортепіано). Спробуйте відтворити ці мелодії дзеркально, як у китайській музиці, зробити з них різні інтонаційні комбінації. Який колорит Ви відчуваєте? <i>Варіант 2.</i> Вивчіть і виконайте один із традиційних далекосхідних танців.	3
	УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕМИ		3
ТЕМА 4. Мистецтво індійського культурного регіону			
	4.1. Шедеври архітектури, скульптури, живопису Індії Індія – країна релігійної толерантності. Сакральна архітектура і скульптура. Велика ступа в Санчі. Буддійський печерний храм в Аджанті. Комплекс в Кхаджурахо, присвячений Шиві. Архітектура епохи Великих Моголів: поєднання ісламських, індійських, перських ознак. Мечеть Джамі Масджид в Делі,	Практикум. <i>Варіант 1.</i> Ескіз тканини для сарі або шалі (за бажанням – з використанням традиційного індійського елемента «огірок»). <i>Варіант 2</i> (колективна робота). Розробіть проект рекламного буклету “Подорожуємо Індією” з використанням знакових візуальних образів мистецтва цієї країни.	3

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	Тадж-Махал в Агрі. Розквіт мистецтва мініатюри. Традиційні художні ремесла Індії: ткацтво, різьблення по дереву, обробка металів тощо.		
	4.2. Звучання і рух Всесвіту в індійській музиці і танцях Храмова, народна та світська (придворна) музика. Мелодична основа індійської музики – рага. Характерна ознака мистецтва Індії – сангіт, синтез поезії, музики, хореографії. Музичні інструменти: віна, ситар, сарангі, табла, бансурі. Індійський класичний танець і його основні елементи (мудра і хаста). Кінематограф Індії: самобутність національної школи, насиченість музично-танцювальними епізодами. Болівуд – найбільша у світі кіноіндустрія. Творчість режисера і актора Раджа Капура.	Завдання. Самостійно подивіться індійські кінофільми. Організуйте дискусію на тему “Секрети популярності індійського кіно у світі”. Практикум. <i>Варіант 1.</i> Ознайомтеся з основними елементами індійського танцю – мудра і хаста. Продемонструйте свої вміння однокласникам. За бажанням організуйте шкільний фестиваль “Індійські танці”. <i>Варіант 2.</i> Використовуючи інтернет-джерела, послухайте індійську музику, доберіть твори для зняття стресів, медитації.	3
	УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕМИ		3
ТЕМА 5. Мистецтво арабо-мусульманського культурного регіону			
	5.1. Архітектура, образотворче і музичне мистецтво Арабського Сходу Значення ісламу – панівної релігії в країнах Близького Сходу. Культові й світські споруди: мечеті, медресе, караван-сараї, ринки тощо. Мечеть пророка Магомета в Медині. Найголовніший храм мусульманського світу – Кааба у Мекці. Блакитна мечеть у Стамбулі. Мечеть Ханського палацу в Бахчисараї. Мечеть Аль-Рахма («Милосердя») у Києві. Стили арабської каліграфії. Арабеска в живописі, архітектурі. Творчість видатного художника-мініатюриста К. Бехзада. Килимарство Персії (нині – Іран), Туреччини, Ізнікська кераміка. Макамат – професійна музика мусульманського Сходу. Музичні інструменти: струнно-щипкові (уд, саз), струнно-смичкові (ребаб, кеманча), духові (най), ударні (дойра).	Завдання. Прослухайте зразки музики арабського Сходу і назвіть її типові елементи. Поясніть, як ви розумієте цитату Аль-Фарабі: “Музика – це мелодія, об’єднана зі словом”. Практикум. <i>Варіант 1.</i> Прочитайте свої улюблені казки чи оповідання з пам’ятки арабської літератури “Тисяча і одна ніч”. Поекспериментуйте в царині каліграфії та запишіть імена відомих персонажів, афоризми з твору. <i>Варіант 2</i> (групова робота). Створіть альбом анти-стрес з графічних арабесок, дайте їм емоційні назви. Потім обміняйтеся з однокласниками копіями (ксероксами) своїх малюнків і розфарбуйте їх для поліпшення емоційного стану (після перевтоми, під час поганого настрою тощо).	3
	УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕМИ		3

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
ТЕМА 6. Мистецтво європейського культурного регіону			
	6.1. Архітектура — кам'яний літопис століть Греція — колыска європейської цивілізації. Сюжет міфу «Викрадення Європи» у творчості європейських митців. Антична архітектура. Монастирі й замки Європи у романському стилі. Базиліка — провідний тип церковних споруд. Нотр-Дам де Парі у Франції — перший готичний собор, зразок синтезу мистецтв. Пізня «полум'яніюча» готика в Італії, Іспанії. Архітектура Ренесансу і бароко. Приклад поєднання стилів: собор і площа Св. Петра в Римі. Галантність рококо. Палацово-парковий комплекс Версаль у Франції — взірєць класицизму. Споруди основоположника стилю модерн В. Орта в Брюсселі. Шедеври А. Гауді у Барселоні. Архітектура конструктивізму (Ле Корбюзьє) і деконструктивізму (З. Хадід). Сучасні споруди у стилі хай-тек і еко-тек.	Практикум. Варіант 1. Зробіть схеми-замальовки архітектурних споруд Європи, які вас найбільше зацікавили, акцентуючи характерні деталі стилю. <i>Варіант 2</i> (колективна робота). Мистецький проект «Парк «Міні-Європа». В унікальному парку Брюсселя кожна європейська країна представлена макетами найвидатніших пам'яток архітектури (350 споруд): замків, соборів, палаців, ратуш, веж, площ, мостів тощо. Розподіліть між собою країни і підготуйте колективне слайд-шоу. Зробіть презентацію і продемонструйте її учням і вчителям вашої школи.	3
	6.2. Скульптура — мовчазна потаємна муза Антична скульптура — гімн людині. Грецькі статуї та рельєфи. Римський скульптурний портрет: парадний, камерний, кінний. Сакральна скульптура європейського Середньовіччя. Мікеланджело — один з титанів Відродження, передвісник бароко. Капела Медічі у Флоренції. Мова барокової пластики Л. Берніні (Аполлон і Дафна). «Амур» Е. Фальконе — ідеал краси доби рококо. Скульптура класицизму. Творчість О. Родена. Скульптури епохи модернізму і постмодернізму: П. Пікассо, К. Бранкузі, А. Джакометті та ін. Нове пластичне мислення сучасності: зразки гігантоманії (Атоніум у Брюсселі), кінетична скульптура.	Завдання. Підготуйте і проведіть інтелектуально-фінансову гру «Аукціон». Попередньо визначте ролі та обговоріть правила гри. Оберіть твори скульптури «для продажу». Створіть ажіотаж, щоб перетворити їх у топ-лоти. Намагайтеся привернути увагу «потенційних покупців» до робіт. Практикум. Варіант 1. Створіть копію скульптури А. Джакометті «Людина, яка крокує», використовуючи нетрадиційні матеріали (дріт, фольга тощо). <i>Варіант 2</i> (групова робота). Оберіть дуже відомі й знакові для Європи скульптури, які варто розмістити на євробанкнотах. Зробіть серію ескізів нових купюр. Поцікавтеся, які архітектурні пам'ятки вже використано на них.	3
	6.3. Різнокольоровий світ європейського живопису	Завдання. Ознайомтеся самостійно з творчістю Леонардо да Вінчі. Проведіть диспут «Сторінками інтелектуального	6

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	Первісні наскельні малюнки печер Ласко (Франція) та Альтаміра (Іспанія). Мозаїки, фрески, іконопис, книжкова мініатюра Візантії. Канони фресок романської доби. Вітражі готичних соборів — «Біблія для неписьменних»: Шартрський собор у Франції. «Титани» епохи Відродження та їхні шедеври: Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті, Мікеланджело Буонаротті. Живопис Північного Відродження: «малі» голландці (Я. Ван Ейк, І. Босх, Я. Вермер, Ф. Халс, П. Клас та ін.) та «великі» голландці (П. П. Рубенс і Рембрандт). «Золота доба» іспанського живопису: портрети Д. Веласкеса, картини й офорти Ф.Гойї. Досягнення національної школи живопису в Англії: сатира У. Хогарта, романтичні краєвиди Дж. Констебл і Дж. Тернера, портретна галерея Дж. Рейнольдса і Т. Гейнсборо. Класична (Ж.-Л. Давід), романтична (Е. Делакруа) і реалістична (Г. Курбе) школи живопису Франції. Французькі імпресіоністи (К. Моне, Е. Мане, О. Ренуар, К. Піссарро, А. Сіслей, Е. Дега, Б. Морізо), постімпресіоністи (Ж.Сьора, П. Сін'як) та неоімпресіоністи (П. Гоген), фовісти (А. Матісс). Живопис різних течій модернізму і постмодернізму.	трилера Дена Брауна «Код да Вінчі» (попередньо прочитайте літературний твір і подивіться однойменний кінофільм). Мистецький проект: «Національні особливості кіношкіл європейських країн». Практикум. Варіант 1. Наслідуючи техніку постімпресіоністів, спробуйте різнокольоровими крапками виразити в абстрактних безпредметних образах свої почуття: радість, сум, розпач, тривогу, гнів тощо (<i>фломастери</i>). Варіант 2 (колективна робота). Розділіться на групи (<i>за стилями</i>) й підгрупи (<i>за країнами</i>), створіть веб-галерею європейського живопису. Проведіть презентацію та розмістіть її на сайті школи.	
	6.4. Палітра стилів і жанрів музичного мистецтва: поєднання традицій і новаторства Грецька музика — найдавніша в Європі. Образ Орфея в творах композиторів різних епох. Вершинні досягнення в царині поліфонічної музики (Й. С. Бах) і музичного симфонізму (Л. ван Бетховен). Відень — центр музичної культури Європи. Віденська класична школа (Й. Гайдн, В.-А. Моцарт). Вальсова династія Штраусів. Віденський бал. Італія — батьківщина оперного мистецтва: Дж. Россіні і Дж. Верді. Міланський театр Ла Скала і розвиток співу бельканто (Е. Карузо, Л. Паваротті та ін.). Творчість і виконавство музикантів-романтиків Ф. Шопена, Ф. Ліста. Твори К.Дебюссі — енциклопедія імпресіоністських образів.	Твори для сприймання: Й. С. Бах Токата і фуга ре мінор для органу. Л. Бетховен Симфонія № 9. Фінал, Й. Гайдн «Прощальна симфонія». В.-А.Моцарт «Реквієм», Й. Штраус «Казки віденського лісу», Дж. Верді Арії з опер у виконанні Л. Паваротті, Ф. Шопен Ноктюрн (за вибором). Ф. Ліст Ноктюрн «Мрії кохання». Пісні у виконанні Е. Піаф, гурту «Бітлз». К/ф: «Амадеус» (реж. М. Форман), «Безіменна зірка» за участю Е. Піаф. Завдання. Проведіть дискусію на тему «Майбутнє музики: перемога поп-культури чи повернення до класичних ідеалів минулого?». Розділіться попередньо на команди («Новатори» і «Ретрогради»). Аргументуйте свої судження, виявляйте критичне мислення, водночас дотримуйтесь Мистецький проект (робота в 2 групах). Теми: «Українські	6

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	Французькі шансоньє (Е. Піаф та ін.). Загадки гурту «Бітлз».	музиканти в Європі» та «Європейські музиканти в Україні».	
	УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕМИ		
ТЕМА 7. Мистецтво європейського культурного регіону. Художня спадщина України			
	7.1. Архітектура Храми Київської Русі. Замки й фортеці у Луцьку, Хотині, Олеську, Мукачеві та ін. Подих Ренесансу в архітектурі Львова. Українські дерев'яні церкви карпатського регіону. Шедеври зодчества українського козацького бароко: Чернігівський колегіум; собор Різдва Богородиці у Козельці; Троїцький собор у м. Новомосковську; дзвіниці Софійського собору і Києво-Печерської лаври, Маріїнський палац, Андріївська церква в Києві. Барокова архітектура західноєвропейського зразка: Домініканський собор і собор Св. Юра у Львові, ратуша у Бучачі. Костели у західній Україні. Палаці й палацово-паркові ансамблі у стилі класицизм. Еклектика архітектурно-пластичних образів оперних театрів у Києві, Львові, Одесі. Архітектурний ансамбль резиденції буковинських митрополитів у Чернівцях. Український модерн (будинок Полтавського губернського земства, будинок із химерами в Києві). Львівська сецесія. Помпезний неокласицизм і конструктивізм архітектури радянського періоду. Мова сучасного зодчества.	Завдання. Проведіть дискусію «Від модерну до хмарочосу — куди далі?». Мистецький проект (груповий). «Український храм — модель Всесвіту». Практикум. <i>Варіант 1.</i> Замалюйте характерні архітектурні елементи споруд, які вам найбільше сподобалися (у вигляді схеми, ескізів, етюдів). <i>Варіант 2.</i> Зробіть світлини споруд свого краю, які потребують реставрації.	3
	7.2. Скульптура Керамічна скульптура Трипілля. Збруцький ідол. Сакральна скульптура. Експресія бароко у творчості І. Г. Пінзеля: статуї Собору Св. Юра у Львові, ратуші в Бучачі. Іконостаси. Зразки пластики класицизму: пам'ятник А.-Є. Рішельє в Одесі, пам'ятник князю Володимирі в Києві, чотири фонтани на площі Ринок у Львові. Побутовий та історичний жанри у станковій скульптурі: Л. Позен. Пам'ятники і скульптурні портрети діячам української культури. Світове визнання новаторської творчості основоположника кубізму в скульптурі О. Архипенка. Українська скульптурна Шевченкіана (І. Кавалерідзе, М. Манізер, В. Одрехівський та ін.). Доробок скульпторів діаспори. Парк «Сад	Мистецький проект (за вибором): «Скульптурні портрети українських митців», «Скульптурна Шевченкіана в Україні та поза її межами». Практикум. <i>Варіант 1.</i> Виконайте замальовки пам'ятників рідного краю. <i>Варіант 2.</i> Запропонуйте ескізи монет із зображенням видатних пам'яток української скульптури.	3

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	скульптур Лео Мола» у Вінніпегу. Пластична мова скульптури сучасності.		
	7.3. Живопис, графіка Петроглифи з гроту «Кам'яної Могили». Поєднання мозаїки й фрески в монументальному живописі Київської держави. Мистецтво іконопису, осередки в Києві (Алімпій), Жовкві (І. Руткович, Й. Кондзелевич). Гравюра на дереві, міді. Українська парсуна. Народний живопис: Козак Мамай. Портрети Д. Левицького і В. Боровиковського у становленні стилю класицизм у живописі. Т. Шевченко — художник і графік (академік гравюри). Розвиток історичного, побутового, пейзажного жанрів. Творчість М. Пимененка, С.Васильківського, О. Мурашка та ін. Модерна графіка Г. Нарбута, М. Жука, конструктивізм В. Єрмілова. Станкові роботи та ілюстрації до літературної класики М. Дерев'яса, В. Касіяна, В. Лопати, Г. і С. Якутовичів, А. Базилевича, представників української діаспори М. Левицького, Я. Гніздовського. Художники-авангардисти О. Богомазов, О. Екстер, А. Петрицький, К. Малевич, О. Новаківський, Ф. Кричевський, Д. Бурлюк, В. Баранов-Росіне. Школа монументального живопису М. Бойчука. Львівська живописна школа (О. Новаківський, О. Кульчицька, І. Труш та ін.). Доробок митців радянської доби (О. Шовкуненко, Т. Яблонська, М. Глушенко, В. Зарецький; представники закарпатської школи А.Ерделі, Й. Бокшай, Ф. Манайло, В.Микита). Народне мистецтво: К. Білокур, М. Примаченко, М. Тимченко. І. Сколоздра та ін. Живопис сучасності: А. Криволап, І. Марчук, Т. Сільваши, О. Животков, О. Тістол та ін.	Завдання. Уявіть себе підприємцем, складіть рейтинг українських художників і оберіть з їхньої спадщини топ-10 картин для показу на міжнародному аукціоні (за бажанням — зробіть переклад назв і авторів англійською мовою). Проведіть диспут на тему «Чи замінять новітні арт-практики — перформанси й інсталяції — традиційну картину в мистецтві майбутнього?». Практикум. <i>Варіант 1.</i> Мистецький проект з комп'ютерною презентацією (за вибором): «Мистецька Шевченкіана», «Майстри народного живопису», «Український авангард», «Славені українці у світовому мистецтві». <i>Варіант 2.</i> Напишіть есе про творчість одного з українських художників, який вас найбільше вразив. Репродукцію якої його картини ви б хотіли подарувати друзям з інших країн, щоб зацікавити українським мистецтвом? Д/ф про Мурашка-портретиста: https://www.youtube.com/watch?v=9Kw2hcC3k0c	6
	7.4. Музичне мистецтво Український музичний фольклор: жанри й цикли пісен і танців, народні інструменти. Музична культура Київської держави. Партезна музика у братських школах. Збірка «Сад божественних пісень» Г. Сковороди. Хорові концерти М. Березовського, А. Веделя, Д. Бортнянського. Становлення національної композиторської школи. Дільність і творчість М. Лисенка та його послідовників: М. Леонтовича, К. Стеценко і Я. Степового. Фундатор Перемишльської композиторської	Твори для сприймання: М. Лисенко «Заповіт», М. Вербицький. «Заповіт», К. Стеценко Солоспів «Стояла я і слухала весну» на вірші Лесі Українки, Я. Степовий Балада «Три шляхи» на вірші Т. Шевченка, М. Леонтович Хорові обробки, пісні П.Майбороди, О. Білаша, В.Івасюка. Мистецький проект (колективна робота). «І прадіди в струнах бандури живуть...» про кобзарство в Україні.	6

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	школи М. Вербицький. Просвітницька діяльність і творчість А. Вахнянина, О. Нижанківського, Д. Січинського. Хорова і симфонічна творчість Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, С. Людкевича. В. Барвінський — майстр інструментальних мініатюр. Музика для дітей В. Косенка. Нефольклорний стиль М. Скорика, неокласичні камерні симфонії Є. Станковича, хорові твори Лесі Дичко. Музичний авангард композиторів-шестидесятників і модернізація музичної мови: В. Годзяцький, В. Сильвестров, Л. Грабовський. Пісенна творчість П. Майбороди, О. Білаша, В. Івасюка та ін. Музичне виконавство: Б. Гмиря, С. Крушельницька, А. Солов'яненко та ін. Поп-музика. Пісенний форум «Червона рута. Рок-музика: гурти «Гайдамаки», «Скрябін», «Океан Ельзи», «Даха-Браха», «Онука» та ін. Музика митців української діаспори.	Дізнайтеся, які знані бандуристи є у вашому краї. Зробіть записи або запросіть когось із них виступити у вашій школі. Практикум (робота в групах). <i>Варіант 1.</i> Проведіть бліц-гру між двома командами, співаючи по черзі й без пауз українські пісні, які починаються на «Ой, ...». <i>Варіант 2.</i> Розділіться на групи за жанрами пісень — обрядові, історичні, ліричні, жартівливі, естрадні тощо. Презентуйте по черзі від груп зразок обраного жанру (кожний учень співає по одній пісні). Оберіть колективно (шляхом анонімного голосування) трійку співаків — зірок класу.	
	7.5. Театр і кіно Перші професійні актори — скоморохи. Шкільний театр козацько-гетьманської доби. Національний ляльковий театр вертеп. Перший український професійний театр під орудою О. Бачинського при товаристві «Руська бесіда» (1864). Принципи реалізму і народності «театру корифеїв»: музично-драматичного за формою і фольклорно-етнографічного за змістом. (М. Кропивницький, М. Старицький, І. Карпенко-Карий, П. Саксаганський, М. Садovsky, М. Заньковецька). Діяльність першого стаціонарного українського театру в Києві. Новаторські експерименти видатного режисера і актора Л. Курбаса у театрі «Березіль». Творчість А. Бучми, Н. Ужвій, Г. Юри та ін. Мережа драматичних і лялькових театрів. Століття українського кінематографу. Картини О. Довженка («Земля» та ін.). Поетичне кіно («Тіні забутих предків», реж. С. Параджанов та ін.), «міська проза» К. Муратової. Козацький анімаційний серіал В. Дахна, культові мультфільми Д. Черкаського. Видатні актори: І. Миколайчук, Л. Биков, Б. Ступка та ін. Сучасні фільми — переможці міжнародних конкурсів: «Подорожні» (реж. І. Стрембіцький), «Плем'я» (реж. М. Слабошпицький).	Завдання. Підготуйте і проведіть дискусію або шлеф-моб на тему «Сучасний герой театру і кіно – хто він?». Оберіть топ-5 акторів-кумирів. Мистецький проект (за вибором). «Лесь Курбас — реформатор українського театру». (Зокрема дослідіть, за які досягнення його ім'я увійшло до Золотої книги видатних європейців у Відні). «Іван Миколайчук – втілення національного духу в українському кіно». Практикум. <i>Варіант 1.</i> (колективна робота). Інсценізуйте інтермедію зі шкільного життя або фрагмент із п'єси, що входить до навчальної програми з української літератури. Запропонуйте оригінальні елементи сценографії. <i>Варіант 2.</i> Разом з однокласниками започаткуйте відеотеку українського кіно, виокремте в ній розділ «Навчальні фільми».	6

Дата	Тема і зміст	Теми проектів і дискусій, завдання, твори для сприймання, практикуми	К-сть годин
	УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕМИ		3